

8N2-4-045

TRANSLATION
DES RELIQUES DE SAINT POL DE LEON

CANTIQUES

BRETONS ET FRANÇAIS

IMPRIMERIE CATHOLIQUE
18, rue Traversée, Brest

IMPRIMATUR

Corisopit., 10^a die Julii.

CORRIGOU,

Vic. Gén

KANTIK SANT PAOL

KENTA ESKOP LEON

TÓN : *Breuriez ar Feiz.*

1

Savomp hor mouez, kristenien,
Da veuli an Dreindet ;
Ni oa enn denvalijen
Hag e fang ar pec'het ;
Doue en deuz digaset
D'e-omp he abostol.
Meulomp, meulomp an Dreindet,
Trugarekaomp sant Paol !

DISKAN

Sant Paol, patron benniget
Hor bro gaer a Leon,
Ni fell deomp oil ho karet,
Kennerzit hor c'halon.
Enn hon touez ho relegou
Zo hor brasa tenzor :
Evel guechall hon tadou,
Ni rento d'eo enor.

2

Sant Paol a oa daoulinet
E palez a Vro-Zaoz,
Enn-dro d'e-zhan astennet
Mantel denval an noz,
Pa oue souden strafuillet
Dre eur bar sklerijen,
Ha dirazhan o velet
Eun eal enn he gichen.

3

- « Paol, emezhan, den Doue,
 » Sao buan ac'halen,
 » Dleour out ouzpen d'ar Roue
 » Euz ar guir sklerijen ;
 » Ma c'hanavez ar vro-ma,
 » Dre-z-out an Dreindet Sakr,
 » Satan a ren enn Eussa,
 » 'Vel eun tyrant fallakr.

4

- » Larkoc'h c'hoaz var bord ar mor
 » Hag e kreiz ar c'hoajou,
 » Dreist-oll e kear Oksismor,
 » Eo ruz he aoteriou ;
 » Ruz gant ar goad innosant
 » A vugale vian
 » Sakrifiet d'an tyrant
 » Var an taoliou-mean.

5

- » Dont a ran aberz Doue
 » Truezuz ouz an oll,
 » A fell d'ezhan er vro-ze
 » Kas he zervicher Paol ;
 » An ad zo dija skignet
 » Gant eur gouarnour mad ;
 » An douar zo labourer,
 » Puill-e vo ann eostad.

6

- » Distag eta da galon
 » Euz tud ha douar Saoz !
 » Eul lestr, o vont da Leon,
 » Zo du-hont e c'hortoz.
 » Epad ma treuzi ar mor,
 » Me vo gan-e-hoc'h sturier,
 » Hag ho kaso da Arvor,
 » Enn despet d'he reier. »

7

Sant Paol, sentuz 'vel bepred,
 A glask he veleien.
 Kerkent enn aod e tired
 Ar bobl leun a anken ;

Enn eur velet o pellaat
 Ho abostol karet,
 An dour enn ho daoulagad,
 An treaz a zo glepiet,

8

Ha piou a hellfe koumpren
 Peger braz rann-galoun,
 Pa zavaz a-zioc'h ho fenn
 He venediksion !
 Piou a hellfe lavaret
 Ar c'hri, ar c'heuz dispar,
 Pa ne helljont ken guelet
 Al lestr euz an douar !

9

Prest e c'herru enn Eussa ;
 Prest ez eo diskaret
 An taoliou-mean er vro-ma,
 Gant goad an den ruziet.
 Bep pas d'ar zant zo merket
 Enn-hi dre viraklou ;
 'Plas an daol-mean distrujet,
 E saver Ilizou.

10

Ha Paol dilezel Eussa,
 'Vit dont da Enez-Vaz.
 Arthur, roue ar vro-ma,
 Hen reseo, laouen braz ;
 A ro d'ezhan he balez,
 Ebarz an Enezen,
 'Vit servichout da jamez
 D'ezhan, d'he veleien.

11

Ha neuze bennoz Doue
 A goezaz var ar vro ;
 Satan a ioa Roue
 Mont a reaz enn he dro.
 Assamblez gant ar sarpant,
 Horrol an Enezen,
 En em strinkaz an tyrant
 'Bars ar mor, var he benn.

12

Ha neuze ne glevet ken
 Kriadenn estlamuz
 Eur vam o krial he anken
 Ean dro d'an daol-mean ruz.
 An ekleo ne respont mui
 Ean noz 'barz ar c'hoajou,
 Nemet d'ar vouez o veuli
 Ebarz an ilizou.

13

Ar vugale dasprenet,
 Dre zour ar Vadichant,
 Ne zantint ken o redet
 Ho goad ken innosant.
 J-sus, hor guir Redemptor
 Evit-ho sakrifis,
 A zo he gostez digor
 Var aoter an Ilis.

14

Neuze kroaz Hor Zalver,
 Savet huel enn er,
 Euz hor bro, 'vit pell amzer,
 A gasaz Lucifer.
 Breman, e klask dont c'hoaz
 Da ren var Breiz-Izel;
 Mes ni zalc'h stard d'ar groaz;
 Gan-e-omp guelloc'h mervel!

15

C'hui, hor Patron benniget,
 Diouallit ac'hanomp;
 Er iec'hed hag er c'hlenved,
 Ouz-hoc'h en em bedomp.
 Keit ha ma vezo reier
 Var bord aochou Leon,
 Grit ma vo nerzuz, tener,
 Ar feiz enn hor c'halon!

SANT PAOL BENNIGET

TON : *Lez Breiz.*

1

Sant Paol benniget, hon tad, hor patron,
 Ni 'zeu davedoc'h, hag a greiz kalon.

2

Ni zeu davedoc'h, patron gallouduz,
 Ni zeu davedoc'h, tad karantezuz.

3

C'houi o peuz desket d'hon tadou guechall
 Anaout an hent mad, anaout an hent fall.

4

Euz hent an ifern, c'houi ho dioualle;
 Varzu an envou c'houi eo ho bleine.

5

D'ar pez o peuz great evit hon tud koz
 Ni ho bugale a gan mil bennoz.

6

Mar domp kristenien, bugalé Doue,
Bennoz da Jezuz, bennoz deoc'h ive.

7

Ne zijonjimp ket euz seurt madelez,
Ne zijonjimp ket euz seurt karantez.

8

C'houi peuz en hon touez, en hano Doue,
Hadet an had mad, bara an ene.

9

C'houi peuz en hon touez, ni bugalé Vreiz,
C'houi peuz en hor c'hreiz plantet doun ar feiz.

10

An had 'peuz hadet a zo diouanet,
En eun douar mad ho had 'zo kouezet.

11

Brudet e pep leac'h, kristenien bro Leon,
Ni za gant hon hent, dinec'h ha dizaon.

12

Mar zeu beac'h varnomp, ni ne blegomp ket,
Ni zo Bretonet ha pennou kalet.

7

13

D'ar pab, d'hon eskob, ha d'hor beleien
Ni a zalc'h bepret, hirio, da viken.

14

Ni oar eo gantho e ma ar vuez,
Gantho 'ma an hent hag ar virionez.

15

O senti outho, ni a oar eun deiz
Or bezo en Env kurunen ar feiz ;

16

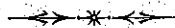
Kurunen ar feiz, joa, peoc'h ha dudi,
E kichen Jezuz, e kichen Mari.

17

E kichen Sant Paol, etouez hon tud koz,
'Zo he gurunen 'bârz ar baradoz.

KANTIK RELEGOU SANT PAOL

TON : *Bale Arzur.*

DISKAN

Da zant Paol hor guerziou kaera,
Hon toniou an dudiussa,
Da zant Paol eur c'hantik a joa.

1

Hirio e ma evit bro Leon
Deiz ar vennoz, deiz ar pardon,
Bennoz, pardon, leiz peb kalon.

2

Hirio e ma gouel relegou,
Relegou Sant Paol hon Actrou,
Eur gouel evel 'z'euz en Envou.

3

Goude Doue, Sant Paol 'n'hon touez,
Sant Paol a zo bet an alc'houez
'N'euz digoret ar guir vuez.

4

He genteliou, he vurzudou
A c'hounenze ar c'halonou,
Kalz muioc'h c'hoaz he vertuziou.

5

Kurunet eo er Baradoz ;
Enho e ma ouz hon gortoz,
O pedi 'vidomp deiz ha noz.

6

Ar zent ne reont morse dilez ;
Hor c'haret 'reont hed ho buez ;
Ar maro 'gresk ho c'harantez.

7

Euz an env, an Aotrou Doue
A vinnig ar garantez-se,
Emgleo etre he vugale.

8

Ni zo aman var an dachen ;
Sant Paol, c'houi zo en he gichen ;
Deomp ar brezel, deoc'h ar beden.

9

Ho kloc'hik a glevan aze
O son : karit, karit Doue :
Outhan hon tadou a zente.

10

Ho stol guechall eo a naskaz
An drouk-speret en Enez-Vaz :
Ho stol hirio hen nasko c'hoaz.

11

Ho preac'h a zeske d'hon tadou
Ar guir hent a gas d'an Envou :
Setu aze he relegou.

12

Me vel ho piz a vinnige,
Dre oll vro Leon, ho pugale ;
Ho piz hor binnigo ive.

13

Ho pen zantel 'jom en hon touez ;
Euz ar pen-ze 'klever eur vouez,
Eur vouez nerzuz, a zougo frouez.

14

« Dalc'hit d'ho feiz, tud Breiz-Izel,
« Houn-nez eo ho kuella skoazel
« 'Vit mont d'ar vuez eternal. »

15

« Dalc'hit da heuill ho peleien ;
« Hin o deuz ar garg d'ho kelen ;
« Gantho ne fazioñ biken. »

16

« Dalc'hit da zevel bugale
« A vo kristenien 'n'ho koude,
« Guir zervicherien da Zoue. »

« Brezel spountuz a reer d'ho feiz ;
 « Ra jommo bepred en ho kreiz
 « Ar feiz-se, kaera tenzor Breiz. »

Prezeget em euz d'ho tadou,
 Ho c'hasset em euz d'an Envou.
 Veld'ho dalc'hit mad d'am c'homzou.

Na joa ho kuelel em c'hichen
 Bep a gurunen var ho pen,
 Kaeret ganeoc'h va c'hurunen !

DA ZANT PAOL

MEULEUDI HA PEDEN

Andante

Kanomp. Ka_nomp a greiz kalon Meuleudi
 Sant Paol a Le - on Ha goulen_nomp, dre ar be -
 -den, Eus he ven_nos an a - lu - zen; Ha goulen_
rall.
 -nomp, dre ar be - den, Eus he vennos an a - lu - zen.

2

Gant tudchentil huel savet,
 Paol, e Bro-Zaôs a zo ganet;
 Lagad Doue, gant he vennos,
 A bare varnhan deiz ha nos.

3

E skól Sant Iltut dizale
 Paol a zesk mad lezen Doue;
 Tremen a ra he iacouankis,
 Oll da Jesus, oll d'an Ilis.

4

Hermit iacouank, beleg santel,
 Galvet da zont da Vreiz-Izel,
 Lezit ho pro, treuzit ar mor,
 Ha deuit brema varzu Arvor.

5

Kalon ar bobl a zo rannet,
O klevet Paol o lavaret :
Va bennos deoc'h ! ha ken-avo,
Er Barados evit ato !

6

Gant enn neubeudig tud-Doue
Var eul lestr skân e pign neuze ;
Gant El ar mor al lestr henchet,
Dirak Eussa a zo kasset.

7

Disken e ra en enezen,
Evit prezeg ar feiz kristen ;
Gounit e ra dre nerz komzou
D'ar guir Doue kals eneou.

8

Tud an enez 'zo glac'haret,
Pa lavar Paol e zeo galvet
Da vont larkoc'h e douar Breiz,
Evit kass sklerijen ar feiz.

9

Dont e ra beteg Enez-Vaz,
En eur ober burzudou bras ;
Digemer mad hen deus eno
Digant Witur, roue ar vro.

10

Kichen ar mor, en eun toul doun,
E zeus eur sarpant bras-estoun,
Hag a ra spount an enezen ;
Rag drebet hen deus meur a zen.

11

Hep aotû ebet, setu ar Zant
O vont da stourm ouz ar sarpant.
Al loan a iud, an dud a grén ;
E pep kalon e zeus anken !

12

Gant eur stôl zantel chadennet,
Da heul ar Zant e rank kerzet.
Tolt eo var he benn er mor bras :
Oh ! pepeus joa en Enez-Vaz !

13

Anaoudek mad d'an den zantel,
Witur 'ro dezan he gastel.
Neuze Paol a dremen ar mor,
'Vit dont da jomm da Oxismor.

14

Kear Oxismor zivar neuze
'Zo gounezet-oll da Zoue.
Chenchet eo an hano dezhi,
Ha Kastel-Paol e rer outhi.

15

Nag a draou kaer ha burzudus
A ra Sant Paol abers Jesus !
Ar mud a gomz, ann dall a vél,
Ar pec'her paour a zeu santel !

16

El lanneier-hag er c'hoajou
Men-hir, dolmen ar fals doueou
Dre nerz ar zant 'zo diskaret,
Ha kroaz ar C'halvar 'zo savet.

17

Gant ar Roue ha gant ar bobl
Gouennet eo evit Eskob,
Kenta eskob a vro Leon :
Oh ! nag a joa e pep kalon !

18

Goude buez-hir ha santel,
Pol 'zo brema e renk huel,
E touez ar Zant hag an Elez,
Gant kurunen ar zantelez.

19

Kaer eo ar c'hleuziou alaouret,
Kaer eo an Tour-Dantelezet,
Kaeroc'h eo c'hoas, Eskob santel,
Ho C'hilis-Veur e kear Gastel !

20

O gouel dispar, gouel a enor,
Gouel a vennos evit Arvor !
Tridal a ra kalon an oll,
En eur zével varzu Sant Paol.

21

Euz bar an env, o Sant Patron,
Sellit gant joa ouz tud Leon,
O kana deoc'h meuleudiou.
Gant ho c'halon hag ho moueziou.

22

Ho Relegou a zo brema
Enn Arched-aour' ar skedussa,
Ha dirazo hiviziken
Ni gasso deoc'h mouez hor peden.

23

Grit ma jommo griziu ar feiz
Doun e kalon kristenien Breiz,
Evel griziu ar guez d'ero
E kreiz kalon douar hor bro.

24

Roit ho pennos d'an Eskibien
Hag ive d'an oll veleien,
A zo deut ama gant dudi,
Da gana deoc'h fors meuleudi.

25

Ho pennos ive d'ar Person,
Den a feiz ha den a galon,
Hen deus henchet he vugale
Gant karantez varzu Doue.

26

D'ar iaouankis roit ar furnez,
D'ar vugale sentidigez,
Ha d'ar gosni kalon nerzuz,
Vit divoaska buez poanius.

27

Gant alc'hoez aour ho pedennou
Digorit deomp dor an envou,
Ha ni gano deoc'h mill bennes
E kreiz dudi ar Barados.

CANTIC

EVIT

Translation Relegou Sant Paol

VAR-TON : *Savomp or Sperejou.*

PE : *O vos unanimes.*

Canomp oll, Bretonet, canomp gant levenez
Gloar da Zoue sourcen eus a bep santelez,
Canomp enor ha gloar da Sant coz Breiz-Izel,
Enor d'o Relegou Santel !

DISCAN

TON : *D'or Mam Santez Anna.*

Canomp enor ha gloar
D'or Sant coz en Envou !
Enor var an douar
Ha gloar d'o Relegou !

Lagad Doue a bar var an oll draou crouet,
Mez var corfou ar Sant, dreist oll, e veill bepret ;
Mar d'int bet discaret gant ar maro... er bez
O d'eus evel un eil buez.

Corfou ar Sænt o d'eus, gueichall, var an douar,
 Bet pers en o foaniou : setu perac o gloar
 A gommans er bed-ma d'o golo, da c'hedal
 Ar varnedig'ez general.

Eno, dre viraclou, dre fors ha fors burzud
 E roont da anaout o santelez d'an dud ;
 Ha moez ar bobl a deu da veza, eb dale,
 Moez an Iliz ha moez Doue.

Tremen trizec cant vloaz ar Sænt coz 'so evrus,
 O rën er baradoz gant Om Salver Jesus,
 Ac abaoe keit all o Relegou a zo
 Enor, gloar ha tenzor or bro.

Ia canomp, Bretonet, canomp a vouez huel,
 Gloar, triumph, meuleudi en deiz-ma solanel,
 Dreist oll da Relegou sant Paol, eus a Leon
 Abostol, Escop ha Patron !

Ed ar veich an Iliz or Mam e d'eus roet
 Da Relegou ar Sænt mercou bras a respet,
 Hagant acour, gant arc'hant, gant seiz ha gant perlez,
 Gret dezo archedou nevez.

Ouspen, dezo e rent ar brassa enoriou,
 Var o beziou e sav templou ac ilizou ;
 Bez Patron Castel-Paol a zo e penn ar c'heur
 Er gathedral pe iliz-veur.

Setu perac en d'eus, Castellis, ho Person
 Preparat ar gouel-ma eus a Dranslation
 Relegou ker meurhéd, sant Paol mignon Jesus,
 En un arc'héd caer dudius.

Ervez ma voa gueichall ar c'hustum ac ar c'hiz,
 An arched se 'zo gret e doare un iliz ;
 Eno e repozo, dindan bolzou, d'an nec'h,
 Penn ar Sant ha lod eus e vrec'h.

Mez piou a zepeigno an arched precius,
 Ar pez labour dispar, ken caer, ken ijinus,
 Gret evit dig'emer, var un auter savet,
 Relegou sant Paol benniget?

Guelit o lug'erni varna an aour melen,
 An aour liou guer, liou roz, guelit caerra skeudenn
 Euz burzudou sant Paol, guelit an daou sarpant
 Kizellet ken fin ha ker coant!

O Sænt coz Breiz-Izel, petit evidomp oll,
 Evit na z'ai nicun eus ac'hanomp da goll,
 Mez ma zaimp oll, un deiz, da veuli da viken
 An Drindet sacr en ho kichen.

Canomp enor ha gloar
 D'or Sænt, coz en Envou !
 Enor var an douar
 Ha gloar d'o Relegou !

CANTIQUE A SAINT POL DE LÉON

(Hommage filial à M. l'Abbé Messenger, Curé-Archidiocèse de Saint-Pol-de-Léon).

AIR : O Marie, ô mère chérie.

REFRAIN

En ce jour de douce allégresse,
 Fiers Bretons, fiers chrétiens du pays de Léon,
 Redisons tous en chœur ce chant plein de ten-
 A Saint-Pôl, à notre Patron. [dresse.

1

Dès son jeune âge Dieu l'appelle,
 Avec David, Gildas, Samson,
 Il se range sous la tutelle
 D'Hiltut, le maître doux et bon.

2

Quelle suave et pure école,
 L'enfant apprenait chaque jour
 A lire la sainte parole,
 A connaître la loi d'amour.

3

Un jour le ciel par un prodige
 Montra la fleur de sainteté
 Qui grandissait, céleste tige,
 Dans l'ombre et la simplicité.

4

Une troupe d'oiseaux sauvages
 S'abat sur un champ de froment,
 Commet partout d'affreux ravages,
 Perd la moisson en un moment.

5

L'enfant vient : miracle admirable,
 Les oiseaux à sa voix soumis
 Se laissent mener à l'étable
 Comme de paisibles brebis.

6

Ainsi parfois les âmes pures
 Du ciel reçoivent le pouvoir
 De commander aux créatures,
 De les soumettre à leur vouloir.

7

Conduit par la divine grâce,
 Un jour Pôl aborda chez nous ;
 Dieu pour convertir notre race,
 L'avait formé, pur, fort et doux.

8

Ecoutez ; une cloche sonne,
 Est-ce un Ange qui vient là-bas ?
 Vers la plage où la mer moutonne,
 Accourons tous, portons nos pas !

9

Un Saint vient dans notre Bretagne,
 Béni soit l'élu du Seigneur !
 La grâce de Dieu l'accompagne
 Sous l'étendard du Rédempteur !

10

Et, comme autrefois les disciples,
 Il vient sans arme, il ne craint pas ;
 Soudain des prodiges multiples
 Germent sous chacun de ses pas.

11

Au bruit de sa petite cloche
 De tous côtés le peuple accourt,
 Et cette foule qui s'approche
 Entend la parole d'amour.

12

On délaisse l'autel antique
 Couvert de larmes et de sang,
 Et sur les dolmens d'Armorique
 Le Fils de Dieu même descend.

13

Mais le démon sur nos rivages,
 Soutien du culte des faux dieux,
 Faisait partout d'affreux ravages,
 Serpent ou dragon furieux.

14

Il parcourait la côte entière,
 Et l'on entendait tous les soirs
 Rôder la bête meurtrière
 Autour des champs et des manoirs.

15

Ni les vœux, ni la pénitence
 N'avaient pu dompter le dragon,
 Et l'on n'avait plus d'espérance,
 Qu'en Saint Pôl, notre doux Patron.

16

Il vint ; aux plis de son étole,
 Enchaîna le monstre dompté,
 Obéissant à sa parole
 Et soumis à sa volonté.

17

O Saint Pôl, dans nos jours de haine
Le vieux dragon revient plus fort ;
Pour que ta puissance l'enchaîne,
Saint Pôl, nous te prions encor !

18

Nous venons, comme nos ancêtres,
Chercher asile auprès de toi,
Sous la houlette de nos prêtres,
Sous l'étendard de notre foi !

19

Garde-nous, garde-nous, ô Père,
A nos portes gronde le mal,
Il voudrait souiller cette terre
Et ce peuple, ton fier vassal !

20

Mais toujours, nous serons fidèles
A Saint Pol, à tous nos patrons,
Et Dieu, sous l'ombre de leurs ailes,
Au ciel, mettra les Bas-Bretons !

Kanomp enor ha gloar
Da Sant Paol en Envou;
Enor var an douar,
Ha gloar d'he Relegou!

